

Hutba dr. Nedžad Grabusa
Fakultet islamskih nauka Sarajevo
12. februar 2016. god.

Trud i stalni rad su odlika vjernika

Hvala Allahu, dž.š., Stvoritelju svih svjetova, salavat i selam na Muhammeda, a.s., njegovu časnu porodicu i sve ashabe.

Poštovana braćo,

Za vjernika je džumansko vrijeme blagoslovljeno i prilika za sudjelovanje u zajedničkom ibadetu - namaza i hutbe. Svaki čovjek ima svoj osobni razvoj i rast u vjeri. Kao akademska institucija i zajednica vjernika imamo obavezu i odgovornost u tumačenju i prenošenju temeljnih vrijednosti na kojima se zasniva naše poslanje. Zato su pitanja koja se postavljaju i o kojima se diskutira o islamu u suvremenom dobu izazov na koji način odgovarati i pomoći vjernicima da razumiju, prepoznaju i spoznaju svoju ulogu u svijetu punom nestabilnosti i veoma često negativnog govora o našoj vjeri. Negativno o islamu ne govore samo mnogi nemuslimani, naprotiv danas negativnu sliku islama svojim neznanjem i neprimjerenim ponašanjem, manifestiraju mnogi muslimani. U svijetu sve složenijih odnosa džuma i dalje ostaje prilika najprije za duhovno snaženje karaktera i izražavanje pripadnosti zajednici vjernika, koja kroz namaz i razmišljanje o važnim temama nastoji ispuniti svjesno preuzeti emanet u svjedočenju vjere. Vjernik nastoji očuvati nadu u Božiju Milost vjerujući i čineći dobra djela. U pitanjima vjere nužni su učitelji koji nam pomažu da usvojimo opća pravila na kojima se zasniva tumačenje islamskih učenja. Zato je ova obrazovna institucija isijavala i danas sija svjetlom islama koje njezini svršenci pronose širom svijeta.

U sistematiziranom islamskom učenju definirani su temelji vjerovanja i praktična pitanja primjene najvažnijih islamskih šartova. Svjedočenje vjere u Uzvišenoga Boga i poslanstvo Muhammeda, a.s., te obavljanje islamskih propisa su konstanta od najranijih dana Objave Kur'ana do danas. Praktična primjena islama je varijabilna, ovisno od društvenih okolnosti u kojima su muslimani živjeli ili žive. Društveni, politički i ekonomski uvjeti potiču uvijek iznova nove rasprave o pitanjima iz domena praktične primjene islama i uloge tih učenja u široj društvenoj zajednici. Zato smo često pred dilemom kako i na koji način odgovoriti na pitanja koja su važna za nas kao pojedince i zajednicu vjernika. Nesumnjivo je islam kao vjera i kultura života bitni element našega identiteta. Puno je muslimana koji danas žive izvan tradicionalnih muslimanskih sredina. Za mnoge muslimane koji žive izvan tradicionalnih muslimanskih sredina velika je inspiracija mekkanski period Poslanikove, a.s., misije u kojoj je iskrenost vjerovanja, snaga ljudske volje, odlučnost i ustrajnost izgradila zajednicu koja je promijenila tok ljudske civilizacije. Puno je primjera u suvremenom dobu veoma uspješnih pojedinaca koji su svjedočeći svoju pripadnost islamu postigli značajan znanstveni, društveni i kulturni status u nemuslimanskim sredinama. Zato je islam duhovna snaga za svaku osobu koja svjedočenjem vjere nastoji praktično primijeniti kur'ansku uputu: «Vjerujte i činite dobra djela». U isto vrijeme na dunjaluku, sa stanovišta islamskoga učenja nema posvećenih i povlaštenih statusa u vjeri. Pa ipak, to je jedan od problema s kojima se muslimani u tradicionalnim muslimanskim sredinama dugo susreću. U tradicionalnim muslimanskim sredinama samo se učenim osobama priznavao društveni status zaradi njihove učenosti- iluma. Od svakog čovjeka se traži da uloži napor kako bi postigao rezultat na dunjaluku.

Nakon poroda hazreti Merjemi nije spuštana sofras sa neba nego i u takvome stanju, kao od odabrane osobe, od nje se traži napor:

„Protresi spram sebe palmino stablo, ono će pustiti da padnu na tebe datule zrele i svježe.“ (Merjem, 25)

To je konstanta u islamskome učenju: pouzdanje u Boga i stalni napor, rad i trud na dunjaluku. Nijedan rezultat ili napredak ili bilo koja promjena ne može se postići bez velikoga napora i truda. Uzvišeni Bog nas uči da se čovjek nakon odluke pouzda u Uzvišenoga Boga:

„Kada se odlučiš onda se pouzdaj u Boga.“(Alu Imran, 159)

„I Reci: Trudite se! Allah će trud vaš vidjeti, a i Poslanik Njegov i vjernici, i vi ćete biti vraćeni onome koji zna nevidljivi i vidljivi svijet, pa će vas o onome što ste radili obavijestiti.“(Et-Tevba, 105)

Jasno je da inakon uloženog ogromnog truda rezultati mogu biti minorni ili nevažni, ali je čovjek dao sve od sebe i tragao za optimalnim rješenjima. U toj ljudskoj dunjalučkoj drami i stalnim izazovima važno je ostati svjestan prolaznosti ovoga i vječnosti Budućega svijeta i pokušati pronaći mjeru da ostanemo neovisni od ljudi. Slijedeći hadis nam može biti inspiracija na tom putu.

„Muhammedu, a.s., je došao neki čovjek i rekao mu: Preporuč mi način rada (odnosa) zaradi kojeg će me voljeti Allah i ljudi. Poslanik mu je odgovorio: Ne dopusti da ovaj svijet ovlada tobom i Allah će te voljeti, ne dopusti da tobom ovlada ono što ljudi imaju i oni će te voljeti.“

Stalni napor koji se ulaže na ovoj visokoobrazovnoj instituciji u tumačenju islama i sagledavanju svih aspekata i izazova s kojima se suočavaju muslimani u suvremenom dobu, pomaže imamima i hatibima i svim vjernicima da dostojanstveno predstavljaju muslimane Bošnjake širom svijeta.

Molim Uzvišenoga Boga da nas podrži na tom putu i učini nas zajednicom dostojnih i ustrajnih vjernika i sljedbenika Muhammeda, a.s.